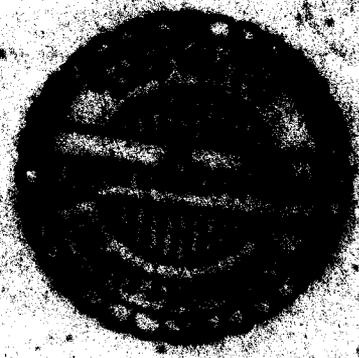

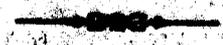
พ.ศ. ๒๔๖๖

วิธีดำเนินการออกตราจองที่ดิน

ของ

กระทรวงเกษตรราชการ

พ.ศ. ๒๔๖๖

ที่ ๕/๒๕๐๖

กรมทะเบียนที่ดิน

กระทรวง เศรษฐกิจ การ

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๖

แจ้ง ความ มา ย้ เจ้า พนักงาน ที่ ดิน ประจำ หอ ทะ เมียน ที่ ดิน จังหวัด

ต่าง ๆ ทราบ

ข้าพเจ้า ขอ ส่ง วิธี ดำเนิน การ ออก ตรา ของ ของ กระทรวง เศรษฐกิจ การ มา เพื่อ ทราบ ถ้าหวั เป็น ทาง ตรา ที่ จะ ปฏิบัติ การ แพนถ น ถ้า แม ว่า จะ พัง มี การ เกี่ยว ช้อง แก่ หน้า ที่ ของ ท่าน ใน ถาด ต่อ ไป

(ลงนาม) พระยาสุร เกษศรี โสภน

อธิบดี กรม ทะเมียน ที่ ดิน

วิธีทำเนิน การ ออกตรา ของ ที่ดิน

ของ

กระทรวง เกษตราธิการ

ใน เรื่อง ออกตรา ของ ที่ดิน ที่ไม่มี ปราบฏ ใน คำรับ ตั้งแต่ หนังสือ
เรื่องรับ ของ ที่ดิน ของ พระเจ้าพี่ยาเธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ แล้ว

สำหรับ ที่ดิน ตาม ขรรพตรา ที่ควร ออกตรา ของ นั้น แบ่ง เป็น ๔ ประเภท
ดังนี้

๑. ที่ดิน ใน เขต ออกโฉนด ซึ่งได้ทำ ประโยชน์ แล้ว แต่ยัง ออกโฉนด
ไม่ได้ จะได้ ออกตรา ของ ให้สำหรับ มา เปลี่ยน รับโฉนด ใน เมื่อ การ ออก
โฉนด เติบ ถึง คำบด นั้น
๒. ที่ดิน ที่มี จำนวน เนื้อ ที่ เล็กน้อย และเป็นที่ มี ราคา หรือ เป็น ที่ เกิด
ความ นิยม กัน ขึ้นด้วย เป็น ที่ ที่ ไร่ ไร่ ไร่ เช่น ที่ หัก ทิน ทาดใหญ่ เป็นต้น
๓. ที่ดิน ที่ จะ ใช้ ทำ การ เพาะ ปลูกอื่น มี จำนวน เนื้อ ที่ มาก ๆ แต่จะ
ทำ ประโยชน์ ไม่ ดำเนิน ได้ ภายใน ๓ ปี
๔. เป็น เรื่อง พิเศษ เช่น เรื่อง วิวาท แย่ง กัน รับ ของ หรือ แย่ง กรรมสิทธิ์
กัน ตลอดจน การ ขูด คดของ ชัก น้ำ หรือ บ่อนักน้ำเค็ม ซึ่ง ผู้ ขูด คดของ
ประสงค์ จะ รับ ของ ที่ ต้อง ผัง คดของ นั้น ด้วย ดังนี้ แต่ไม่มี ทางอื่น จะ ระวัง
หรือช่วย ได้ ดี กว่า การ ออกตรา ของ ให้ เป็น หลักฐาน ไว้ รับ หนังสือ

การ รับ คำขอ รับ ของ ที่ดิน นั้น เห็นได้ แต่ กระทรวง เกษตราธิการ จะ

ตั้ง เป็น อย่าง อื่น เพราะ มี เหตุ พิเศษ ประกอบ โดย ขวรมตา ควร เป็น นำ ที่
กรมการ อำเภอก เป็น ผู้รับ แล นำ เสนอ ผู้ว่า ราราชการ จังหวัด แล สมุหเทศา
ภิบาล หรือ อุปราช จน ถึง มี ใบ บอก เจ้า มา ยัง กระทรวง เกษตราธิการ
พร้อม ทั้ง ความ เห็น ของ เจ้า พนักงาน ฝ่าย ปกครอง ท้อง ที่ ว่า เป็น การ ควร ที่
จะ อนุญาต ตาม คำ ขอร นั้น หรือ ไม่ เจ้า นำ ที่ กรม ทะเบียน ที่ ดิน อาจ จะ ตั้ง ให้
ตรวจ สอบ ระวัง แฉก ที่ หรือ ตั้ง ให้ ทำ แฉก ที่ ที่ ดิน ที่ จะ ขอ รับ ของ นั้น
ก่อน ก็ ได้

นำ ที่ ตั้ง อนุญาต ให้ รับ ของ หรือ ออก ตรา ของ นั้น ใน เวลานั้น เสนอบัด
กระทรวง เกษตราธิการ เป็น ผู้ ตั้ง อนุญาต โดยมี ตรา ตั้ง ไป ยัง มณฑล แล
จังหวัด แล ตรา ของ ที่ ออก ไป นั้น ต้อง ตั้ง นาม แล ประทับ ตรา ตำแหน่ง
กรมการ อำเภอก ผู้ว่า ราราชการ จังหวัด แล เสนอบัด กระทรวง เกษตราธิการ ใน
นำ ที่ เจ้า พนักงาน ที่ ดิน เป็น หลัก ดาน (หรือ เสนอบัด กระทรวง เกษตราธิการ
จะ ตั้ง ให้ ข้าราชการ ผู้ใด ลง นาม ใน ตรา ของ แทน เสนอบัด ก็ ได้)

ตรา ของ ที่ ได้ ออก กัน มา แต่ เดิม หา ได้ ทำ แฉก ที่ ไว้ ด้วย ไม่ อาจ จะ
เป็น ผลร้าย ที่ ออก ตรา ของ ซ้ำ ใน ที่ แห่ง เดียว กัน แล การ โอน ตรา ของ
ก็ ไม่ได้ สลัก หลง ตรา ของ อย่างใด นำ ใน สมัย นั้น ตรา ของ ทุก ฉบับ จึง ต้อง
จำต้อง แฉก ที่ ลง ไว้ ใน หลง ตรา ของ ด้วย เช่น เดียว กับ โฉนด แล ต้อง
กระทำ วิธี โอน ทะเบียน เช่น เดียว กัน เว้น แต่ จังหวัด ไต ยังมี ได้ ตั้ง
หอ ทะเบียน ก็ ต้อง ให้ โอน กัน ที่ อำเภอก

วิธีทำแผนที่ตราของ อาจ จะ แบ่ง เป็น ๒ อย่างได้ คือ

ก. ในที่ใด ซึ่งมี ผู้ขอรับ ของ หรือ ขอรับตรา ของ มาก พอ สมควร จะ ทำการ รังวัด บรรจบ หมุด และ ทำแผนที่ ระวัง เติบ ได้ กระทบอง เกษตร ฯ จะได้ ตั้ง เจ้าพนักงาน ออกไป ทำการ เติบ ดำรง วัด ทนาย เขต ระวัง แผน ที่ (อย่าง ที่ ได้ ทำ แล้ว ที่ หัว หิน แด หาดใหญ่ เป็น ตัวอย่าง)

ข. ถ้า มี ผู้ขอรับ ของ น้อย ราย หรือ น้อย แปลง การ รังวัด บรรจบ หมุด แด ทำ ระวัง แผน ที่ จะ ต้อง เสีย หาย มาก ก็ อาจ จะ ทำ เป็น แผนที่ รูป ลอย เป็น ราย ๆ เช่น ที่ ทำไร่นา หรือ ส่วน มะพร้าว แด ทุ่ง ใน จังหวัด ชลบุรี หรือ นคร ศรี นครราชสีมา เป็นต้น กระทบอง เกษตร ฯ จะได้ จัด ให้ เจ้าพนักงาน ออกไป ทำการ รังวัด เติบ แผน ที่ นั้น ๆ

คำ ธรรมเนียม ใน การ ทำแผนที่ ดัง กล่าว แล้ว นี้ เรียก เป็น ๒ อย่าง

ใน ข้อ ก. เรียก ตาม พระราช บัญญัติ ออก โฉนด ที่ ดิน ศก ๑๒๗

มาตรา ๘๔ ข้อ ๔

ใน ข้อ ข. เรียก ตาม กฎ เสนาบดี กระทบอง เกษตร ราชการ ลง วันที่ ๑๘

มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๖ ข้อ ๓ ค.

การ ทะเบียน ตรา ของ แด การ รักษา ตาม ที่ ได้ ปฏิบัติ มา ใน ชั้น เดิม กรมการ ข้า เกอ เป็น ผู้ เก็บ รักษา แด ถ้า จะ มี การ โอน กรม สิทธิ ด้วย ประการ ไต ๆ กรมการ ข้า เกอ เป็น ผู้ ทำ กรม ธรรม สัญญา แด ทะ เบียน หลัง ตรา ของ แด เรียก คำ ธรรมเนียม เป็น ราย ได้ ทาง แพนก กรม การ ข้า เกอ นั้น ๆ ครน ต่อ มา การ ออก ตรา ของ ทวี มาก ขึ้น เห็น ประจักษ์ เช่น น จึง จำ ต้อง ขยาย กิจ การ มา เพื่อ แบ่ง เบา ภาระ ทาง กรม การ ข้า เกอ ให้ เหล่า ลง

ได้เริ่มรวมตราของเจ้ากรมรักษาในหอทะเบียนที่ดิน แต่ได้วิธี การ จด
ทะเบียนที่ดินตามพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๗ อันเป็นระเบียบ
ที่ดีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ในเวลานี้จึงยังแยกตราของอยู่เป็น ๒ ชนิดคือ
๑. ตราของในระหว่างแผนที่ หอทะเบียนเป็นผู้เก็บรักษาแต่ทำ
หนังสือสัญญาแก่ทะเบียน วิธีเดียวกับที่ดินมีโฉนดแผนที่

๒. ตราของนอกระหว่างที่เป็นหย่อมเกาะแปลง กรมการอำเภอ
ทำหน้าที่แทนหอทะเบียนที่ดินไปชั่วคราว

ว่าด้วยตราของครบอายุ ๓ ปี ควรทำอย่างไร มีระเบียบที่ได้
ปฏิบัติอยู่แล้ว ดังนี้

ตราของสำหรับที่ดินที่ขอทำการเพาะปลูกก็ดี หรือที่ดินอย่าง
อื่นอันมีเหตุพิเศษควรแก่การสอบสวนก็ดี เมื่อครบกำหนดอายุ ๓ ปี
เจ้าหน้าที่ตราของในกรมทะเบียนที่ดินต้องเสนอต่อกระทรวงเกษตรฯ โดย
มากกระทรวงเกษตรฯ ได้สั่งให้เจ้าพนักงานผู้ปกครองท้องที่ทำการ
สอบสวนว่า ผู้ขอได้ทำประโยชน์ในที่ดินจริงหรือไม่ แต่ทำได้เท่าใด
ที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์พื้น ๓ ปีไปนั้น ต้องถือว่าขาดของตามกฎหมาย

ข้อพิจารณาแต่สุดของของเสนาบดีกระทรวงเกษตรฯ จะต้อง
พิจารณาแต่วินิจฉัยเหตุการณ์อันผู้ทำที่ดินได้กระทำให้เป็นประโยชน์ไม่ได้
ภายในกำหนดเวลา ๓ ปี เพราะเหตุผลอย่างไรนั้น ถ้าปรากฏว่ามีเหตุ
อันควรจะเป็นอุปสรรคจริงแล้ว เสนาบดีกระทรวงเกษตรฯ จะยกอนุญาต
ให้ขออายุตราของได้ ข้อสำคัญในการวินิจฉัยนี้ อยู่ในข้อที่ว่าผู้ถือ
ที่ดินได้ตั้งใจจะทำที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามที่ได้ขอร้องไว้ว่าจะทำโดย

อุจริต นั้น หรือไม่ ทั้ง นี้ ก็ เพื่อ จะ ช่วย ชุด หนุน บำรุง มิ ให้ ผู้ ก่อ ที่ ดิน ต้อง
ห้อย ยับ ใน ทุน รอน ที่ ได้ ลง ไป แล้ว หรือ ที่ เสีย หาย เกิน ควร

ตรา ของ ที่ ชาติ ชายุ่ แล้ว นั้น ได้ ประกาศ ยก เลิก แด เก็บ รวบ รวบรวม
สรรพ ดำ นวน แด ตรา ของ ทั้ง ฌมัย คั้น ชิว แด ฌมัย ดำ เนา เข้า ดำร ฌม ได้ ใน
จำพวก ที่ ดิน เวร คั้น

การ ขอ อนุญาต ฌบ ของ ที่ เวร คั้น ถ้า เป็น ที่ ฌบ ใน วรรจ ต้อง เป็น
นำ ที่ ของ กระทรวง เกษตรา ธิการ โดย ตรง ใน การ ที่ จะ อนุญาต ให้ ฌบ ของ แอ
ออก ตรา ของ เพราะ เป็น ที่ มี ตรา ของ เดิม ฌน ทะเบียน ฌย แล้ว

แต่ ถ้า เป็น ที่ ดิน นอก วรรจ คง ปฏิบัติ การ ต่อ ไป ฌจ เรือง ขอ ฌบ ของ
ที่ ดิน ธรรมดา คือ ต้อง ตั้ง คั้น ฌด การ ฌน ใหม่

วิธี ดำเนิน การ ดัง กล่าว แล้ว นั้น จะ เห็น ได้ ว่า กิจ การ บ้าง ฌย ยัง ไม่ ดำ
ฌม ฌเหตุ ที่ เป็น พง ฌน ก็ ด้วย (๓) การ ออก ตรา ของ ตาม วิธี ฌน เป็น วิธี ใหม่
ไม่ เหมือน ครั้ง โบราณ เมื่อ กิจ การ ที่ ได้ ปฏิบัติ ไป เป็น ผล ดี ฌย จะ ได้ เก็บ
รวบรวม ผล แห่ง ความ เป็น ไป ที่ ได้ ปฏิบัติ มา เป็น ระเบียบ แล้ว นั้น มา ตั้ง เป็น
กฎ ฌบ บัง คั้น ฌน การ ทั้ง ปวง ก็ จะ ได้ ดำเนิน ไป โดย ระเบียบ (๔) ยัง มี ได้
มี ฌบ ประมาณ ฌม ฌบ ของ ตรา ของ ที่ จะ ต้อง ใช้ ฌาย โดย เฉพาะ ไม่ การ ที่
ฌด ฌย ฌง ต้อง ตั้ง ฌา ฌย ฌา ฌา ที่ ไน แพนก ฌน ฌย ไป พดาง

เมื่อ ได้ ฌาน พง ฌน ฌน ไป แล้ว ก็ จะ ได้ ฌด ฌย ฌาย กิจ การ ออก ไป
ได้ อก ตาม แนว ความ คิด ของ กระทรวง เกษตรา ธิการ ต่อ ไป